

LBRIS

We know
books

Sfaturi pentru familiile tinere

*Cum să ne purtăm
cu soția sau cu soțul*

Traducere din limba rusă
Gheorghică Ciocoi

EDITURA DE SUFLET
București

Dumnezeu, înțelegerea reciprocă și disponibilitatea de a împărtăși bucuriile și necazurile vieții împreună. Pentru a face aceasta, ei sunt chemați să ia aminte la viață, lume și oameni cu aceeași inimă. O astfel de omogenitate a evaluărilor duhovnicești creează unitate și un scop comun în viață pentru cei doi. Soțul și soția se vor putea înțelege reciproc așa cum se cuvine și vor putea avea încredere unul în celălalt. Acesta este cel mai prețios lucru în căsătorie: încrederea reciprocă deplină în fața lui Dumnezeu. Iar respectul reciproc și însușirea de a crea o nouă unitate spirituală vitală în societate, în stare să se ocupe de educația duhovnicească a copiilor, sunt legate de încredere.

Cuprins

Cuvânt înainte	5
Bărbatul și femeia	13
Bătălia pentru iubire	24
Temeliile duhovnicești ale familiei creștine ..	35
Sfinți ocrotitori ai familiei, iubirii și nunții ..	41
Curăția și nunta	60
Puterea pocăinței: Cuvioasa Maria	
Egipteanca	67
Ocrotitoarea curăției	72
Despre feciorie	74
Un cuvânt de învățătură pentru miri	77
Despre obligațiile reciproce ale soților	86
Învățătură către soț	92
Sfaturi către soție	99
Despre curăția în viața soților	106
Sfaturi pentru cei care trăiesc în afara căsătoriei	114
Problemele căsătoriei contemporane	116
Câteva sfaturi pentru o căsnicie frumoasă ..	122

LIBRIS | We know
Books

deplin modul de viață al Evangheliei. Această condiție importantă este cheia rugăciunii corecte pentru dăruirea unui soț sau unei soții, fiind întăriți în credința că Dumnezeu ne va răspunde. Se cuvine să ne încredem în Dumnezeu și să nu ne amăgim singuri. Chiar și cu o abordare corectă a rugăciunii, nimeni nu va anula aducerea unui buchet de flori și bomboane, pentru pregătirea unor lucruri importante în viața unui bărbat sau a unei femei – căsătoria creștină...

Pr. Dionisi Svecinikov

Bărbatul și femeia

PR. SERGHI BEGHIAN

Probabil că nicidecum nu s-a scris atât de mult despre legătura dintre un bărbat și o femeie. În context ortodox, mai ales.

Relația ortodoxă dintre un bărbat și o femeie are câteva nuanțe care nu sunt înțelese corect de ambele părți. Prin urmare, unii dau vina pe ceilalți (uneori cu voce tare, alteori în gând), chiar când tinerii sunt ortodocși. Constată oarecum agresiv dominația soțului în căsătorie. Să spunem că acest lucru este doar în parte adevărat.

Să urmărim, așadar, în Scriptură, planul lui Dumnezeu în legătură cu bărbatul și femeia... Pentru prima dată ne întâlnim cu voința lui Dumnezeu în legătură cu un bărbat și o femeie în *Cartea Facerii*, unde Dumnezeu poruncește familiei să crească, să se înmulțească și să stăpânească asupra fiarelor pământului (v. *Facerea* 1, 26-29). Nu este menționată vreo ierarhie în familie. Pentru că la început se vorbește despre crearea

ERDIS

We know

omului ca fenomen, apoi despre administrarea acestuia. După cum scrie Seraphim Rose: „La Dumnezeu, s-ar putea spune, omul fiind cetățean al Împărăției cerești, nu există o distincție între soț și soție. Dar, știind mai dinainte că omul va cădea, Cel Preaînalt a făcut această distincție.”

În capitolul al doilea al *Cărții Facerii* aflăm mai multe despre crearea omului. Adam a fost creat cel dintâi, iar Eva a fost creată din coasta lui, ca sprijin al său (v. *Facerea* 2, 20). Unii tind să vadă o ierarhie în faptul că Eva este ajutor al lui Adam. Fiind doar ajutoare, sprijin, înseamnă că Adam conduce... Cu toate acestea, pentru a înțelege mai bine acest pasaj, trebuie să ne punem întrebarea: în ce fel a trebuit să fie ajutat Adam? Desigur, în *Cartea Facerii* stă scris că Adam a trebuit să cultive Edenul și să-l păzească (v. *Facerea* 2, 15), dar ar fi naiv să credem că Adam și Eva, după planul lui Dumnezeu, ar fi trebuit să arate aici pământul. „Ce lipsea paradisului?”, se întreabă Sfântul Ioan Gură de Aur în interpretarea acestui pasaj. „Și, chiar dacă era nevoie de cineva să lucreze, atunci de unde plug? De unde alte unelte agricole? Lucrarea lui Adam consta în a lucra și a păzi porunca lui Dumnezeu. Ca omul să fie credincios poruncii. Iar dacă s-ar fi atins de popul oprit ăr fi murit – neatingându-se, avea parte de viață.” În această lumină devine lim-

pede ce înseamnă „sprijin”. După cum spun unii teologi, Adam nu a văzut în Rai un lucru – un alt om. Iar pentru a se desăvârși îi lipsea printre altele să ia aminte la un alt chip al lui Dumnezeu, să iasă din sine și să privească aceeași creație a lui Dumnezeu. Din această perspectivă, Eva este sprijin al lui Adam, la fel cum Adam este sprijin al Evei. Sprijin în cunoașterea lui Dumnezeu prin aproapele. Când Domnul a adus-o pe Eva lui Adam, El a spus: „Iată aceasta-i os din oasele mele și carne din carnea mea; ea se va numi femeie, pentru că este luată din bărbatul său. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va uni cu femeia sa și vor fi amândoi un trup” (*Facerea* 2, 23-24). Crearea Evei din coasta lui Adam indică nu starea sa de subordonare (acest lucru va fi văzut mult mai clar mai târziu), ci identitatea firii lor. Pentru ca Adam și Eva să fie cu adevărat un singur trup, Domnul nu folosește pământul pentru a o crea pe Eva, așa cum a fost în cazul animalelor – și al lui Adam –, ci o parte a trupului lui Adam. Pentru a treia oară devenim martori ai legăturii lui Dumnezeu cu familia omenească după cădere. După ce atât Adam, cât și Eva dau vina unul pe altul pentru nelegiuire, Domnul pronunță sentința Lui dreaptă. Aici trebuie să luăm aminte cu atenție la textul biblic: „Voi înmulți mereu necazurile tale, mai ales în vremea sarcinii tale; în dureri

vei naște copii; atrasă vei fi către bărbatul tău și el te va stăpâni.” Iar lui Adam i-a zis: „Pentru că ai ascultat vorba femeii tale și ai mâncat din pomul din care ți-am poruncit: «Să nu mănânci», blestemat va fi pământul pentru tine! Cu osteneală să te hrănești din el în toate zilele vieții tale! Spini și pălămidă îți va rodi el și te vei hrăni cu iarba câmpului! Din sudoarea feței tale îți vei mânca pâinea ta, până te vei întoarce în pământul din care ești luat; căci pământ ești și în pământ te vei întoarce” (*Facerea 3, 16-19*). Așadar, Dumnezeu Își anunță verdictul. Tot ceea ce este scris în aceste versete este judecata lui Dumnezeu: pentru femeie pedeapsa este atât durerea sarcinii, cât și durerea nașterii. Și mai mult – logica nu ne permite să ne oprim aici – atracția față de soțul ei, precum și stăpânirea soțului asupra ei. Această nouă lectură ne îngăduie să înțelegem că stăpânirea soțului asupra soției este o pedeapsă pentru cădere. Înainte de cădere, soțul nu a stăpânit asupra soției sale, ci erau amândoi pe deplin egali. După cum spune Sfântul Ioan Gură de Aur: „Cum s-ar îndreptăți în fața femeii, Iubitorul de oameni parcă ar spune: «La început te-am creat în cinstire cu soțul și te-am dorit a fi aceeași cu el în vrednicie, să ai părtașie cu el în toate. Iar ca însoțitoare ți-am încredințat puterea asupra tuturor fapturilor. Dar, din moment ce nu te-ai folosit de egalitatea ta așa cum se cu-

venea, pentru aceasta te supun soțului tău și vei fi atrasă către el, iar el te va stăpâni».” Din moment ce nu ai putut să conduci, învață să fii supusă. Este mai bine pentru tine să fii supusă lui și să fii sub controlul său decât să-ți folosești libertatea și stăpânirea întru năzuințele tale. Mai apoi, după izgonirea lui Adam și a Evei din Rai, vedem în tot Vechiul Testament aplicarea judecății lui Dumnezeu. Bărbatul o domină pe femeie. Întâi de toate, acest lucru se exprimă în faptul legalizat al poligamiei. Și în Noul Testament apostolul le îndeamnă pe femei să se supună bărbaților lor (*v. I Petru 3, 1*). Dar există și o altă nuanță aici, cu totul de neconceput pentru relațiile din Vechiul Testament: „Voi, bărbaților, de asemenea, trăiți înțelepțește cu femeile voastre, ca fiind făpturi mai slabe, și faceți-le parte de cinste, ca unora care, împreună cu voi, sunt moștenitoare ale harului vieții, așa încât rugăciunile voastre să nu fie împiedicate” (*I Petru 3, 7*). Femeia nu mai este percepută ca mai înainte, iar dragostea soților se înțelege mai mult în chip duhovnicesc: „Bărbaților, iubiți pe femeile voastre, după cum și Hristos a iubit Biserica, și S-a dat pe Sine pentru ea” (*Efeseni 5, 25*). Totuși, vedem din Evanghelie că aceste relații înalte nu sunt limita pe care trebuie să o atingem, nici planul lui Dumnezeu pentru om. Cunoaștem desăvârșirea din cuvintele lui Hristos în legătură cu taina vea-

cului ce va să vie: „Căci, când vor învia din morți, nici nu se mai însoară, nici nu se mai mărită, ci sunt ca îngerii din ceruri” (*Marcu 12, 25*). Iar apostolul spune: „Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sunteți în Hristos Iisus” (*Galateni 3, 28*).

Așadar, vedem că egalitatea dintre bărbat și femeie este încălcată de cădere, în timp ce inegalitatea face parte din relațiile acestei lumi căzute – și nu există dragoste adevărată în ea. Aceasta este pedeapsa lui Dumnezeu. Epitimia este temporară, iar dragostea epitimiei poartă un caracter vremelnic și reteză îngăduința către păcat. În Împărăția lui Dumnezeu, unde toate păcatele sunt iertate și părăsite, întreaga lume fiind precum îngerii, oamenii se deosebesc unii de alții doar prin harul și slava pe care sfinții le-au primit pentru faptele lor, și nu după sex, titlu ori altceva pământesc.

Iată o analogie din operele nevoitorilor creștini. Probabil că ne aducem aminte cu toții ce spune Avva Dorotei despre frica lui Dumnezeu. El ne arată că fiecare creștin e dator să o aibă. Însă începătorul și cei desăvârșiți o au într-o măsură diferită. Frica începătorului este frica robului care se teme de pedeapsă. Frica celui aflat pe o treaptă mijlocie este frica mercenarului pentru plata sa. Iar fri-

ca celui desăvârșit este o frică de fiu, căruia îi este teamă să-și întristeze părintele. Într-un anume fel, femeia din Vechiul Testament arată și ascultare ca roabă. În Noul Testament, deja mai liberă, i se făgăduiește drept răsplată veșnicia. Și în veacul viitor ea intră cu demnitatea unei fiice, tot astfel cum bărbatul intră cu demnitatea de fiu, arătând adevărata ascultare doar către Tatăl. Ce reiese din aceste argumente? Întâi de toate, o atenționare pentru bărbați. Ca preot, mi s-a întâmplat să văd la o mulțime de bărbați gândul că ascultarea este o trăsătură a frii feminine și, prin urmare, ei încearcă să impună ascultarea celorlalte jumătăți prin cuvinte și uneori prin fapte. Am văzut „bărbați ortodocși”, care după bunul lor plac credeau că își pot muta dintr-un loc în altul jumătatea. Este clar că astfel de oameni mai au multe de învățat. Nu se cuvine să facem presiuni asupra femeilor, căci nici lor nu le este ușor. Cine va fi în Rai mai presus, bărbatul sau femeia – doar Dumnezeu știe...

Da, femeile trebuie să arate ascultare, așa cum spune Sfântul Paisie Aghioritul. Pentru neascultare, harul lui Dumnezeu se îndepărtează de la o femeie. În același timp, bărbații ar trebui să o trateze pe femeie ca pe un vas de cristal, „mai slab”, după cum spune apostolul. Dacă un bărbat poate spune că întotdeauna își tratează soția în acest fel, ei bine!,

URDIS

We know

un astfel de soț are dreptul să primească ascultare. Dar cred că orice om trebuie să aște în sine îngăduință și răbdare de nezdruccinat, afecțiune și înțelegere permanentă. Trebuie să iei aminte la legătura ta cu alții – să ai multă severitate față de tine și să arăți iconomie față de ceilalți. Este foarte important următorul fapt în ascultare: ascultarea adevărată este cea împlinită de la primul cuvânt. Așa cum spune Sfântul Siluan Athonitul, dacă trebuie să repeți a doua și a treia oară – acest lucru nu mai are vreo legătură cu virtutea ascultării, aceasta nu mai poate fi considerată ascultare. După cum se petrece în rândul monahilor, tot astfel în legătură cu copiii și cu adulții. Desigur, nu este vorba de faptul că persoana nu a auzit și nu a înțeles. Prin urmare, dacă nu sunteți ascultat de prima oară, atunci nu trebuie să vă mai gândiți cum să faceți pe cineva să se supună ascultării, ci dacă merită să repetați a doua oară. Vorbesc în legătură cu adulții.

În cel de-al treilea rând: la fel ca la început, am observat că pedeapsa bărbatului este să-și câștige pâinea în sudoarea frunții. În condițiile grele de azi, se întâmplă ca o femeie să lucreze împreună cu un bărbat (să lăsăm deoparte discuțiile despre munca ce îl înnobilează pe om); se dovedește nu numai că femeia poartă munca ca pe o pedeapsă pe lângă durerile sarcinii și nașterii de prunci și

ascultarea soțului ei, ci și că trebuie, de asemenea, să facă și cele ale bărbatului – muncind din greu în sudoarea feței. Este limpede că sub greutatea dublei pedepse oricine poate ceda. Nu vorbesc despre faptul că pedeapsa severă a bărbaților nu se află pe umerii femeilor. Este clar că orice femeie are propriile sale treburi – și așa a fost dintotdeauna. Nu despre aceasta este vorba. Ideea este că într-o situație normală, de zi cu zi, o femeie trebuie să muncească din greu de la opt dimineața până la cinci seara. Nici în vremurile de demult o femeie nu era tot timpul prezentă, să zicem, la munca câmpului. Când era nevoie de a ajuta la recoltă sau cu alte ocazii aparte, desigur, femeia mergea în rând cu bărbatul, însă în afara cazurilor urgente își avea propriile sale treburi, adică se ocupa de vatra familiei, care într-un anume sens ține de atracția pentru soțul ei. Această atracție încurajază o femeie să facă din casă un cuib cât mai confortabil pentru familie. Prin urmare, dacă nu există alte venituri în familie (mă refer la câștigul femeii), atunci bărbatul ar trebui să trateze aceste condiții de viață care nu sunt specifice femeilor cu maximă înțelegere. Totuși, dacă jugul veniturilor este asupra celor doi, atunci nu doar soția trebuie să se ocupe de îndatoririle casnice.

Iată câteva cuvinte despre cel de-al treilea factor din familie – copiii.